

te se ovdje opetuju *Aplo* i *Vendo*, dočim ostala dolaze sada za prvi put na svietlo. S toga se vidi, da se je ilirsko pleme bolje i duže nego igdje sačuvalo u ovom porimljenom gradu, valjda zato, što je uživao pravo vladati se kao *Municipium* po svojih zakonih.

Gosp. Marun obeća nam, da će nam do mala poslati još drugih nadpisa iz istoga mjesta. Liepa mu hvala. S. L.

Starobosanski nadpisi u Bosni i Hercegovini.

(V. Viestnik God. XIII. str. 11.).

CXII.

РЛУ · В · РМ
С-І-УЬ

Čita se: Rač · Vrt
sjč .

Slovo je B s naopaka poput gl. *В*, *І* kao glag. *в*, *У* kao *Z*, *Ь* kao *Z* za ime *РЛУ(Ь)*; usp. Korijeni itd. od Gj. Daničića str. 20—21 od *radovati se*, te bi moglo biti mješte *Ràič* od *Ràdosav*, a mučnije od *Rastislav* (*РАСТЬКО*). Za nadime *ВРМС-І-УЬ* usp. Korijeni i t. d. na str. 202 od *vrtjeti*, *vrtěno* i t. d, te je i dan današnji poznato u Mrčevu (u Dubrovačkomu) nadime *Vrtiško*, a tu je svakako kor. *vart*.

Spomenik je u Popovićima (u Konavlima) na *Gjurgjevu brdu* pred crkvom sv. Gjurgja. Natpis je uvrh same ploče. Ploča vap. duga je m. 1.83; široka m. 0.80; debela m. 0.11. I sada se narod kopa ispod rečene ploče.

CXIII.

Р̄Р̄М̄Ѣ-І

Čita se: R r tuj ('Rtūj).

Slovo je *Ь* poput *Λ*, *Ѣ* poput broja 8, *І* kao *Z*. Za ime *Р̄Р̄М̄Ѣ-І* usp. Korijeni i t. d. str. 222 pod *rdati* (premetati) *pò — rdati* (usu deterere), *rdoroga*, *rdut*, te bi značilo *jaka čovjeka*, biva koji lomi *hridine*. Spomenik je blizu opisanoga. Ploča vap. duga m. 1.92; široka m. 0.72; debela m. 0.19.

CXIV.

СЕ ГОРГЪНЬ
ΛΔΩ
ЦНЪЬ

Čita se: Se Gjorgjen
Ladō-
cić

Za riječ **ГОРГѢНЬ** usp. Koreni na str. 72 pod Góro, Gòran. U rečenomu imenu nije jasno slovo Г niti Р, pa bi se moglo čitati i **ПООГѢНЬ**, a toga imena nije, nego samo *Ognjen*. Još bi moglo biti, kad bi se odbila pogreška, i **Г(Ю)РГНѢ**, al je vjerojatnije prvo čitanje. Prezime **МД(О)ЦНѢ** isto je kao **ВМД(О)ЦНѢ** od *Vládo* (usp. Korijeni i t. d. str. 203), a poznato je selo (kod Rogatice u Bosni) *Vlagjevine* ili *Lagjevine*, t. j. plemenita zemlja *Vlatka Vlagjevića*.

CXV.

РАЦČita se: *Rác*.

Spomenik je kod opisanoga. Ploča je vap. debela m. 1.89; široka m. 0.58; duga m. 0.09. I za spomenuto ime *Rác* usp. Korijeni i t. d. na str. 20—21 kao i za **РАУѢ** pod CXII. Ovgje je na ploči samo udareno ime, pa bi pokojnik mogao biti istoga plemena *Ladocića*, kao što bi *Rtuj* mogao biti od *Vrtsjća* (? *Vrčića*) pod br. CXII.

CXVI.

СЕ ИГОČita se: *Se igo***РАБА КАМЛНГ У** sv. **БВ, НГ** raba Kamlig-
СА sa

Znači: *Se igo* = hic jugum, ali je vjerojatnije **СЕН Г(Р)О(БЪ)**. Ime je **КАМЛНГСА**, po svoj prilici, kakva jeromonaha, jer je grčke vrste po svome dočetu. Ploča je uz opisane. Duga je (vap.) m. 1.51; široka 0.51; debela m. 0.10.

CXVII.

ВЪ (s naоракa В)Čita se: *Vu* (кѢ).

Usp. „Рјечник из вѣжевных старина i t. d.“ napisao Gj. Daničić I. str. 138—139 pod **ВЛѢКЪ**, te se čita s početka XV. v. **ВЪКЪ** i **ВЪОВЪ**, a na kamenu i u najstarija doba gotovo vazda **ВЪКЪ**. Spomenik je uz opisani. Ploča je duga m. 1.81; široka m. 0.47.

Sve su ove ploče jedna uz drugu, s južne strane Gjurgjeve crkve. I sada se ovdje Popovićani kopaju, te su novije ploče naslonjene na one drevne.

U crkvi je pred otarom najdulji nadpis iz ove nekropole, te je bio objelodanjen u *Viestniku* (god. XII. br. I. str. 6—LXXV.), al je u drugoj crti čitati:

ДОБРОГА РАБА u sv. АРА. Ovgje je samo u **ДОБРОГА РАБА** poput poljičkoga glas 1, t. j. А.

Pripomenut mi je Kuzmićevo djelo »Cenni Storici i t. d.» na strani 72. Poznata je stara oblast *Trebinje s Konavlima*, te *Konavle* zove K. Porfirogenit *καρυλλη*, a pop Dukljanin *Canali*. Trebinje su i Konavli bili podijeljeni naravskim granicama, te su Konavli i po sebi sastavljali dosta puta posebnu vlast.

U Konavlima je (**ЖУДА КОНАВАЛСКА**) od velike znamenitosti selo Popovići, te ga je držati **ЗДОНОМЪ ГОРОМЪ**, to jest, da se je tako **ДОЛНИА ГОРА** u najstarija doba zvalo selo *Popovići*, a ne današnji Čilip (Cilippi), kako se to čita u Рјечнику i t. d. I. Gjura Daničića na str. 290, jer bi Čilip bilo mjesto *Ζετληβη*, što ga još spominje K. Porfirogenit, te mu je ime uzdržano, s malom preinakom, od davnijeh davnina¹⁾

Selo su Popovići plemenita zemlja Popovića, a to je pzezime poznato još s početka XVI v. u rečenomu selu. Ovu nam porodicu spominju i dvije *rake* u malobraćanskoj crkvi u Pridvorju (u Konavlima), te mi jih je ovgje priobćiti:

· S · DE · VVCH ·
POPOVICH ·
CVM · HERED
IBVS · SVIS ·
I52 V ·

Slova su pravilna. Okvir je na ploči dug m. 0.32; širok m. 0.20.

· S · DE · NICOLO ·
POPOVICH · C
VM · FILIIS S
VIS · I525 ·

Slova su pravilna. Okvir je dug m. 0.30; širok m. 0.21.

U opće su se svi Konavljani kopali u crkvu u Pridvorju; s toga je zaključiti, da su ostale nekropole po Konavlima prastare, a nadpisi su u Popovićima od XI ili XII v., a to nam svjedoče ona drevna imena, te jim nije nigje na drugomu mjestu uspomene.

U nekropoli je pr d Gjurgjevom crkvom do sedamdeset i devet spomenika i drugoga obilježja, biva opeka, ozidina i t. d., al ću se na ovo pitanje potanje navratiti u dojučijem dopisima.

Vid Vuletić-Vukasović.

¹⁾ Усп. Гласник Српског ученог друштва књига XLVIII. 1880. strana 25.